

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی – درمانی تبریز
دانشکده پرستاری و مامائی تبریز
گروه مامایی

نام درس: اصول مدیریت و کاربردهای آن در مامایی

نام مدرس: سهیلا بانی

تعداد واحد: 2

ترم و رشته تحصیلی: مامایی

واحد پیشنهادی: ندارد – در ترم 6 ارائه گردد.

هدف کلی درس:

- 1- آشنایی با اصول و چگونگی فرآیند مدیریت
- 2- کسب مهارت لازم و کاربرد این اصول در اداره آموزش و خدمات مامایی و استفاده از مراحل مختلف تصمیم گیری در جهت رفع مشکلات موجود در مامایی
- 3- برنامه‌ی جلسات:
- 4- اهداف جزئی درس (بر اساس سرفصل دروس)
- 5- جلسه‌ی اول:
- 6- اهداف این جلسه:
- 7- الف) پایه و اصول مدیریت کلاسیک، مدیریت جدید، مدیریت رفتاری
ب) اهداف و مراحل مدیریت
در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:
  - 1- مدیریت را تعریف نموده و اهمیت آن را بیان نمایند:
  - 2- مفاهیم، نظریه‌ها و مکاتب مختلف مدیریتی را شرح دهند.
  - 3- مدیریت کلاسیک، جدید و رفتاری را تعریف نمایند.
  - 4- اهداف، وظایف و مراحل مدیریت را نام ببرند.منابع برای این جلسه با ذکر صفحات مورد استفاده:
اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات 1-9 و 37-39 و 59-61
جلسه‌ی دوم
اهداف این جلسه:
الف) سرپرستی و مدیریت با توجه به نقشهای نظارت، رهبری
ب) سطوح ورده‌های مختلف مدیریتی در پرستاری و مامایی
ج) شرایط یک مدیر خوب
در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:
  - 1- سرپرستی و مدیریت در پرستاری را تعریف نمایند.

- 2- سطوح مختلف مدیریت را در پرستاری ومامایی نام ببرند.
- 3- شرایط اخلاقی، شخصیتی، علمی، لیاقت، کارآیی، تعهدومسئولیت در یک مدیر را تعریف نمایند.
- 4- مدیریت ورهبری اثر بخش در پرستاری ومامایی را تعریف نمایند.
- 5- اصول عمومی مدیریت در پرستاری ومامایی را بیان کنند.
- 6- شرح وظایف ومسئولیت‌های رده‌های مختلف مدیریتی در پرستاری ومامایی را بیان کنند.

منابع برای این جلسه با ذکر صفحات مورداستفاده:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۳۷-۶۱

جلسه سوم:

اهداف این جلسه:

الف) تعریف وانواع رهبر

ب) رهبری وقدرت اجتماعی

ج) روابط رهبروپیروان

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:

- ۱- رهبری وهدایت را تعریف کنند وانواع آن را نام ببرند.
- 2- رهبری ومدیریت را مقایسه نمایند.
- 3- نظریه‌های مختلف رهبری را بیان نمایند.
- 4- خصوصیات یک رهبر کارآمد را شرح دهند.
- 5- ارتباطات اجتماعی وفرآیند ارتباطات در رهبری را توضیح دهند.
- 6- روشها وسیستم های ارتباطی در رهبریو ارتباط رهبر با پیروان را شرح دهند.

منابع این جلسه:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات 185-221

جلسه چهارم

اهداف این جلسه:

الف) انگیزه وعوامل اصلی آن

ب) تشخیص وایجاد انگیزه

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:

- ۱- انگیزش را تعریف کرده وانواع آن را نام ببرند.
- 2- انگیزش درونی را تعریف کرده وعوامل موثر بر آن را بیان کنند.
- 3- انگیزش بیرونی را تعریف کرده وعوامل موثر بر آن را نام ببرند.
- 4- نظریه‌های مختلف انگیزش را نام برده وهر کدام را به اختصار تعریف نمایند.
- 5- عوامل موثر بر ایجاد انگیزه را نام برده وراههای نفوذ در افراد را بیان نمایند.

منابع این جلسه:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۱۸۵-۱۹۸

جلسه پنجم

اهداف این جلسه:

الف) تصمیم‌گیری و مراحل آن

ب) فرآیند حل مشکل

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می‌رود که بتوانند:

- ۱- تصمیم‌گیری را تعریف کرده و اصول آن را نام ببرند.
  - ۲- فرآیند تصمیم‌گیری و انواع تصمیم را شرح دهند.
  - ۳- گامها و شرایط تصمیم‌گیری را بیان نمایند.
  - ۴- مشکل را تعریف کرده و اصول حل مشکل را بیان نمایند.
  - ۵- گامهای فرآیند حل مشکل را نام برده و هر کدام را به اختصار شرح دهند.
  - ۶- استراتژیهای حل مشکل و روشهای بهبود بخشیدن برای حل مشکل را بیان نمایند.
- منابع این جلسه:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۹۹-۱۲۹

جلسه‌ی ششم:

اهداف این جلسه:

- ۱- قدرت و تعویض اختیار را بیان کنند.
  - ۲- اصول تفویض اختیار را نام ببرند.
  - ۳- مزایا و موانع تفویض اختیار را بیان کنند.
  - ۴- تفویض اختیار در پرستاری و مامایی را شرح دهند.
- منابع این جلسه:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۱۳۱-۱۴۰

جلسه‌ی هفتم:

اهداف این جلسه:

- برنامه ریزی با توجه به نیاز مادران و نوزادان
- در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می‌رود که بتوانند:
- ۱- برنامه ریزی را تعریف کرده و اهمیت آن را بیان نمایند.
  - ۲- اهمیت برنامه ریزی را شرح دهند.
  - ۳- مزایا و معایب برنامه ریزی را بیان نمایند.
  - ۴- اجزاء و گامهای برنامه ریزی را نام ببرند.
  - ۵- انواع برنامه ریزی را نام ببرند.
  - ۶- برنامه ریزی را با توجه به نیاز مادران و نوزادان شرح دهند.
- ۷- منابع این جلسه:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۶۳-۷۵

جلسه‌ی هشتم:

اهداف این جلسه:

الف) آموزش ضمن خدمت (کوتاه و طویل‌المدت)

ب) نظارت بر آموزش

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می‌رود که بتوانند:

- ۱- فعالیت‌های بهسازی نیروی انسانی را شرح دهند.
- ۲- اهمیت و نقش آموزش در سازمانها را بیان نمایند.
- ۳- اصول آموزش کارکنان را بیان نمایند.
- ۴- مزایای بهسازی و آموزش نیروی انسانی در مامایی و پرستاری را بیان کنند.
- ۵- نظارت بر آموزش نیروی انسانی را بیان نمایند.

منابع این درس:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۳۱۱-۳۶۲

جلسه‌ی نهم:

اهداف این جلسه:

- اصول ارزشیابی در آموزش و خدمات مامایی

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می‌رود که بتوانند:

- ۱- ارزشیابی را تعریف کرده و انواع آن را نام ببرند.
- ۲- ارزشیابی عملکرد در آموزش مامایی را بیان کنند.
- ۳- اجرای ارزشیابی عملکرد در خدمات مامایی را شرح دهند.
- ۴- گزارش‌های ارزشیابی را در خدمات پرستاری و مامایی توضیح دهند.

منابع این درس:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۲۸۲-۳۰۹

جلسه‌ی دهم:

اهداف این جلسه:

الف) سازماندهی و گامهای آن

ب) سازماندهی مراقبت از بیمار

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می‌رود که بتوانند:

- ۱- سازماندهی را تعریف کرده و اهمیت آن را بیان نمایند.
- ۲- گامهای سازماندهی را نام برده و هر کدام را به اختصار توضیح دهند.
- ۳- سازماندهی در مراقبت از بیمار را شرح دهند.
- ۴- شیوه‌های سازماندهی مراقبت از بیمار را توضیح دهند.

منابع این درس:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۱۳۱-۱۴۴

جلسه‌ی یازدهم:

اهداف این جلسه:

الف) بودجه بندی

ب) نظارت در فرآیند بودجه بندی

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:

- ۱- بودجه بندی را تعریف کرده و مقاصد آن را نام ببرند.
- ۲- فرآیند بودجه بندی را بیان نمایند.
- ۳- مراحل بودجه بندی را نام برده و هر کدام را به اختصار شرح دهند.
- ۴- نظارت در فرآیند بودجه بندی را توضیح دهند.

منابع این درس:

اصول مدیریت خدما ن پرستاری صفحات ۱۷۵-۱۸۳

جلسه ی دوازدهم:

اهداف این جلسه:

الف) مفهوم و اهمیت کنترل

ب) فرآیند کنترل

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:

- ۱- کنترل را تعریف کرده و اهمیت آن را بیان نمایند.
- ۲- فرآیند کنترل را بیان نمایند.
- ۳- انواع کنترل را نام ببرند.
- ۴- خود کنترلی را توضیح دهند.
- ۵- کنترل کیفیت به عنوان یک فرآیند را توضیح دهند.
- ۶- عوامل موثر بر ارتقاء کیفیت خدمات مامایی را نام ببرند.

۷- منابع این جلسه:

الف) تقسیمات بیمارستانی و سازمان تشکیلات مراکز بهداشتی درمانی

ب) تشکیلات خدمات بهداشتی درمانی، آموزشی در مامایی در سطوح مختلف

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:

- ۱- چارت سازمانی تشکیلات مراکز بهداشتی درمانی را نام ببرند.
- ۲- سطوح مختلف تشکیلات خدمات بهداشتی درمانی را نام ببرند.
- ۳- سطوح مختلف آموزشی در آموزش مامایی را نام ببرند.
- ۴- شرح وظایف افراد در سطوح مختلف تشکیلات سازمانی را بیان نمایند.
- ۵- وظایف ماما را در سطوح مختلف آموزشی - درمانی بیان نمایند.

جلسه ی چهاردهم

اهداف این جلسه:

کارگزینی

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:

- ۱- مراحل استخدامی را نام ببرند.
  - ۲- گزینش را تعریف کرده و مراحل گزینش افراد و پست‌های مختلف سازمانی را شرح دهند.
  - ۳- مصاحبه‌های استخدامی را توضیح دهند.
  - ۴- روش‌های تقسیم کار در بین کارکنان مامایی و پرستاری را توضیح دهند.
  - ۵- شیفت‌های بیمارستانی را توضیح دهند.
  - ۶- روش‌های مصاحبه نیروی انسانی مورد نیاز برای مراقبت از بیماران را توضیح دهند.
- منابع این جلسه:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۱۷۲-۱۵۷

جلسه‌ی پانزدهم

اهداف این جلسه:

قوانین و مقررات بهداشتی درمانی

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می‌رود که بتوانند:

- ۱- مفهوم قانون و اهمیت قوانین حرفه‌ای را شرح دهند.
- ۲- اهمیت قوانین حرفه‌ای را بیان نمایند.
- ۳- قوانین و مقررات مربوط به حرفه‌ی مامایی را شرح دهند.
- ۴- آئین‌نامه‌ی استخدام پیمانی را بیان نمایند.
- ۵- قانون نظام مامایی جمهوری اسلامی ایران را بیان نمایند.

منابع این جلسه:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۳۷۷-۴۰۱

جلسه‌ی شانزدهم

امتحان کتبی

